

Onderstaande levensbeschrijving komt uit het boek: 'Zonen en dochters met een missie - Een boek over missionarissen uit Boekel en Venhorst', door Jan Meulemeesters c.s. (100 pagina's A4)
Uitgave: 2002, Heemkundekring & Missiecomité Boekel-Venhorst.

Leeft voort in zijn schilderijen

Leo(n) Coppens was een veelzijdig man: leraar, econoom, prior, missionaris en kunstenaar.

Leo werd geboren op 14 november 1909 in Volkel als een van de zestien kinderen van de molenaar Hubertus Coppens uit Boekel (1865-1933) en Johanna Welten uit Erp (1877-1935). Later verhuisde de familie naar Boekel.

Over zijn jeugd is weinig bekend, alleen dat hij koos voor de Augustijnen in België, waar hij ook voor priester leerde. Op 10 juni 1933 werd hij in Gent tot priester gewijd en negen dagen later deed hij zijn eerste mis in Boekel. Blijkbaar had hij pedagogische en leidinggevende kwaliteiten, want een jaar later was hij al leraar van een middelbare school, provinciaal van de Augustijnen, econoom en prior in Marchienne-au-Pont bij Mons, Waals België. In 1949 werd hij prior (overste) in Bouge bij Namen, waar hij later ook leraar en novice-meester werd. Hij gaf ook les aan de Augustijner middelbare school in Kontich. Intussen vond hij ook nog tijd voor het maken van schilderijen en beelden voor Augustijner kloosters in België. Ook in Italië hangen werken van hem, bijvoorbeeld een mozaïek in de S. Rita da Casca kerk in Milaan. In 1958 werd hij provinciaal, voor heel België. Hij kon zichzelf toen voordragen voor de missie en als bijna

negenenvijftigjarige vertrok hij in 1968 naar Zaïre, het vroegere Belgisch Congo.

In 1972 schrijft hij uitvoerig vanuit Dungu: "Ik ben nu vier jaar op het college Wando hier te Dungu en ik hoop er nog lang te kunnen blijven. Ik geef er Latijn, Frans en tekenen. Mijn voornaamste taak blijft de pastoraal onder de studenten. Wil men met de grotere jongens, die vaak al in voorhuwelijk leven en al kinderen hebben, praten over het huwelijk, dan moet je eerst inzicht hebben in hun mentaliteit en levensgewoonten. De Afrikaan heeft pas echte levensvolheid als hij zich omringd weet met veel kinderen, familie en vrienden. Ze leren graag en hard, misschien nog niet zo gemakkelijk als een Europeaan die al in de wieg een heel eind voor ligt; misschien door slechts van buiten te leren, maar tenslotte komen ze er ook. Daarom is het zo jammer dat de directie van het college elk jaar nauwelijks de helft van de aanvragen kan inwilligen, gewoonweg uit gebrek aan gebouwen en inrichting. Ik

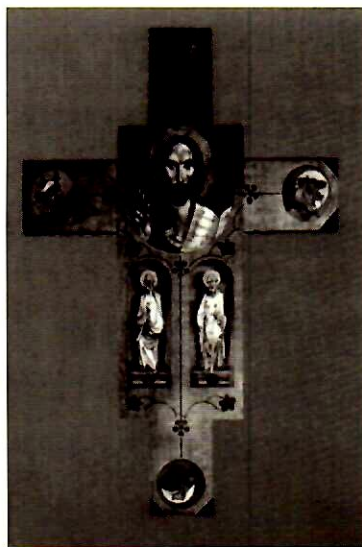
Pater Leo Coppens

help ook op de missie zelf. De laatste twee jaar heb ik nog al wat bij elkaar geschilderd: hier in de bisschopskerk in Dungu drie grote schilderijen rechtstreeks op de muur, in een andere kerk vierentwintig taferelen uit het leven van Christus, catechetisch opgevat. O.L. Heer moet hier nog een blanke huid hebben, anders is het niet goed."

In 1975 heeft hij slecht nieuws. "Mijn naaste buur, pater Lukas Viaene, diocesaan administrateur van ons onderwijs, is vermoord. Hij was met zijn pick-up op weg naar zijn bureau. Bij een bruggetje was een draad

gespannen. Hij droeg twee sporen van wurging rond zijn hals. Zijn gezicht was gekneusd en zijn hoofd van achter ingeslagen. De bandieten was het om geld te doen: Viaene was 's morgens geld gaan halen van de bank. Pater Lukas is hier in de kathedraal opgebaard, open zoals de gewoonte is en de mensen hebben van 's morgens tot 's avonds lijkwacht gehouden. Een grote troep vrouwen vlak rond de kist die weeklagen en vliegen wegjagen. Daaromheen een dichte menigte die op de maat van de tamtam en de trommels zongen en huilden. Daar tussendoor werd gebeden en kerkelijke liedjes gezongen. We hebben de uitvaartmis met onze bischop geconcelebreerd. Hij is begraven in een kapelletje voor O.L. Vrouw, die ik zelf er in een half uurtje boven geschilderd heb. De toestand alhier in Zaïre is te vergelijken met het opkomend hitlerisme. Als ze kans krijgen, roeien ze alles uit om het nieuwe fetisjisme er voor in de plaats te stellen. Het christendom hier is zeer goed, maar zeer jong, en Herodes zoekt het Kind te doden."

In 1978 schrijft hij een bedankbrief voor de vakantie in Boekel, voor het vele geld dat hij meekreeg, met de hulp en de belangstelling voor een tentoonstelling van zijn geschilderde negerbijbel en 'Kruisatelier' in Nia Domo. In 1981 meldt hij dat hij drie kruiswegen tegelijk aan het voltooiën is in zijn atelier. "Veel aanvraag voor meubilair, priesterkoor, kruiswegen, reliëf- en schilderwerk. En als ge eens wist hoe graag ik dit

Werk van Leo Coppens

doe, al lijkt het niet meer op kunst met een grote K. En dan zie ik hoeveel zo'n kruisweg hier voor die mensen betekent. Ik vertel erbij en laat hen dan nadenken."

In 1982 schrijft hij over "de ouderwetse zwengelpomp die zo'n zegen is in Dungu, zodat de mensen niet meer zo ver hoeven te gaan om water te halen en het de kans op verschrikkelijke ziektes vermindert." Over projecten: "klaslokalen, garages, steenovens, stenen huizen, de uitbreiding van het hospitaal met een verplegersschool, coöperatieven, met een schoolboerderij tot zelfs een kleine stuwdam toe waaraan reeds twee jaar flink gewerkt wordt. Bruggenbouw over de kleine riviertjes die hier de wegen kruisen: de missie heeft er negen voor haar rekening. Allemaal dingen die geld kosten of gekost hebben. De mensen die er aan meewerken zijn bekwaam, zeer bekwaam zelfs. En toch houd ik mijn hart vast als ik denk aan verlaten missieposten, niet zo ver van ons verwijderd. Vele mooie, nuttige, noodzakelijke din-

gen, die eens goed draaiden, en daar groeit nu gras overheen."

In 1983 viert Coppens zijn gouden priesterfeest in Dungu met een 'daverend gezongen' mis met zeventien priesters aan het altaar en een receptie met vele cadeaus.

In 1985 komt hij op tv, bij Socutera, met opnames van zijn schilderijen in Dungu. In 1989 klaagt hij over zijn 'krakend gebeente' bij het schilderen van een grote muurschildering in de kathedraal van Dungu, samen met zijn atelierjongens. "Ik kan ook nog een beetje nuttig zijn en bijspringen als hulp in de opleiding van onze priesterroepingen."

Medebroeders roemen zijn adviezen en zijn humor. Maar zijn gezondheid gaat achteruit, en hij moet terugkeren naar Gent. Daar overlijdt hij op 7 april 1995, vijfentachtig jaar oud. Hij ligt begraven in Heverlee, België. Hij leeft voort in zijn schilderijen in Dungu en andere plaatsen in Zaïre, in kloosters in België, in Milaan en in de 'zwarte kruisweg' in Gennep.